

- DE SCALA VAN ANTWERPEN -

Tegen het einde van de 19de eeuw zijn overal in België verschillende grote en kleinere theaterzalen terug te vinden. Tijdens deze Golden Age of magic fungeren we als doorreisland voor verschillende artiesten die, na eerst Londen te hebben veroverd, Europa willen aanpakken. Niet toevallig treden zo de grootste artiesten bij ons op hetgeen deze unieke affiche van 1932 aantoont. Van 29 april tot 12 mei werd in de Scala te Antwerpen een betoverende avond opgevoerd door *'de Toveraars van het Westen'*.

SCALA THEATER
ANTWERPEN
Elken dag voorstelling om 8.30 uur 's avonds, van
29 April tot 12 Mei
Namiddagvoorstelling, Zondag en Donderdag om 3.15 u.

De Toveraars van het Westen
NIEUW PROGRAMMA
overeenkomstig met de Ministerieele onzendbriet.

ROBERTSON
ZINSBEDRIEGER
De betoverde tafellakens — De levende bloemen — De Lachtbode
De geheime kist — De goude vogel — De zilveren regen.

Mevrouw LUCILE
De ingeving der gedachte — De gezichten op afstand
De overwaking der gedachte.
Iedereen zal Mevrouw Lucile willen ondervragen.

DE DAVEMPORT
Grillige Manifestaties

DE MOORSCHÉ
FÉRIDGÉ
Ophefbarende Proeven

DE MOORSCHÉ
FÉRIDGÉ
Ophefbarende Proeven

De Sterrewichelaars van het Oosten
LAO-SI-TCHEOU
en zijn Chinese Troep
De helische Toorts — De onzichtbare moesme — De Lijfstraf
De Kooi der foltering — De Wonderdaad.

INAUDI
Alle Hoofdrekens.
Alle Bewerkingen van Rekenkunde.
Al de Vraagstukken gesteld door de Toeschouwers worden
oogenblikkelijk opgelost.

BENEVOL
— De Meester van het Geheim —
De Degen van Gagliostro.
De Zweep van Coudrier.
De Verandering der Lichamen.
De Dans tusschen het Onmogelijke.
Het Verblif der Onzichtbaren.
De Bliksemende Reis.
De Deuren die zich openen.

Hetgeen U nooit zult zien.
Noch in sprekende Kinema,
noch in stomme Kinema.

ONTZAGLIJKE TOONEELSCHIKKING.

De theaterzaal gevestigd in de Anneessenstraat in Antwerpen, was vooral gekend door haar exotische inrichting. Ze werd gebouwd tijdens de wereldtentoonstelling in Antwerpen van 1885, gebaseerd op het toen zeer gekende Brusselse Eden-Theater. De Scala bood plaats aan een 1000tal toeschouwers en was voor z'n tijd zeer Luxueus en comfortabel. Maar die overvloed aan hout, versiering en fluwelen gordijnen zorgden voor een immens brandgevaar. Net als zovele andere schouwburgen in deze periode, ging dan ook de Scala in 1906 in vlammen op. De oorzaak wordt nooit gevonden maar het kleine artikel dat daags nadien aan het ongeluk wordt gewijd, meent dat een defect verwarmingstoestel aan de basis van de brand ligt. Van de ooit zo succesvolle amusement tempel blijft niets meer over dan wat smeulende asse. Een lot dat 14 jaar later ook het Nouveau Cirque van Gent beschoren is.

Toch geeft de stad toestemming tot heropbouw als *'bestendige toneelzaal met cinematograaf'*. Eenmaal terug uit het as verzezen, begeleidt het vaste huisorkest van 12 muzikanten, het koor en dansensemble dagelijks film — en variétévoorstellingen, operettes, blijspelen en revues. Maar weer slaat het noodlot toe, amper 3 jaar na de fatale brand koplettert de Gazet Van Antwerpen; *'Verschrikkelijke moord in eenen Schouwburg te Antwerpen'*.

Twee zinnen later blijkt het over de Scala te gaan, waar tijdens een matineevoorstelling een oude dame een jongere vrouw achter de balie doodschiet.

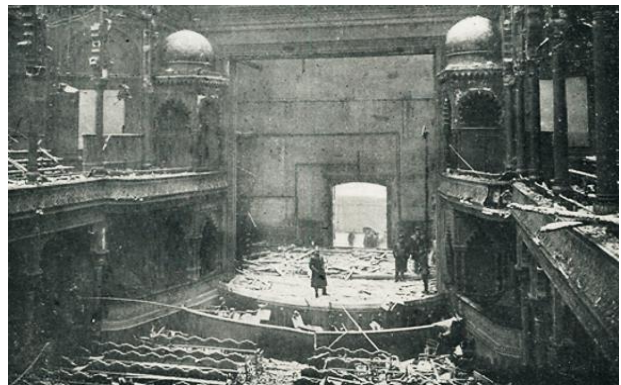

Zoals de Amerikaan P.T. Barnum al verkondigde: “all publicity is good publicity”, want de grootste artiesten blijven in Antwerpen de Scala opzoeken om hun shows op te voeren. 14 jaar voordat hij internationaal succes verwerft met zijn versie van de doorgezaagde dame, staat de bekende goochelaar Horace Goldin op het toneel van de

Scala het publiek te betoveren. Net als de boeienkoning Houdini, die volgens bepaalde verslagen op hetzelfde podium zijn beroemde ontsnappingen heeft gedemonstreerd.

Zo komen we terecht bij de affiche van 1932. Een goochelvoorstelling van en volledig geprogrammeerd door de Franse goochelaar Benevol. Tenminste zo wordt hij toch aanzien. Van oorsprong is hij van Italiaanse origine, maar in Frankrijk kent hij een ongekend succes. Samen met zijn entourage reist hij die periode Europa rond om zijn avondvullend spektakel te brengen. In deze groep van vaste artiesten vinden we trouwens op een gegeven moment ook Belgische goochelaars terug; de transformist Laurencio en Professeur Du Laar trekken een tijdlang met hem mee.

In die tijd is het niet ongevoel dat dezelfde artiesten onder verschillende namen op de affiche voorkomen. Zo staan in de show van Benevol bijvoorbeeld Robert Colson en zijn vrouw Lucile. Onder de naam Robertson brengen ze eerst illusies, waarna Lucile onder haar eigen naam haar mentale capaciteiten demonstreert. Nadat ze net tijd genoeg hebben gehad om zich om te kleden, verschijnt het koppel terug op het toneel als Loa-Tsi-Cheau of *‘de sterrenwichelaars van het oosten’*. Ongeveer 20 jaar later zal, toeval of niet, de Gentenaar Maurice de Brucq optreden onder de zeer gelijkende naam Lao-Tsi-Theou.

Les Davenport die 'grillige manifestaties' laten verschijnen, hebben zich voor hun act gebaseerd op de gekende Davenport Brothers. Met hun act waarbij de broers contact konden maken met geesten kenden ze wereldwijd een immens succes. Tijdens het moment van deze voorstelling in de Scala zijn ze echter al lang overleden. Toch stonden zij in 1865 en 1866 in ons land. Eerst in het Oostendse Casino, nadien te Brussel.

Inaudi is een uitzondering op de affiche. Hij is geen goochelaar maar wel een rekenwonder. Op 8 jarige leeftijd slaagde hij er immers al in om vermenigvuldigingen te maken met getallen van 12 cijfers. Hij geeft optredens over de gehele wereld en kende een groot succes. 2 jaar voordat hij stopt, vinden we hem bij de troupe van Benevol terug.

Benevol zelf is echter de ster van de show. 'De Bliksemende Reis', 'De Zweep van Coudrier' en 'De Degen van Gagliostro', het zijn maar enkele illusies waarmee hij het publiek op het puntje van hun stoel laat zitten. Het meest gekend is hij voor zijn illusie waarbij hij iemand onthoofd. Een effect dat hij ook in het Antwerpse Théâtre des Variétés met veel overgave op de Bühne brengt.

Hoe groot het succes ook is, amper een jaar na deze betoverende avonden wordt het Scala theater tot bioscoop omgetoverd. Toch blijft men er tot 1937 operette en revue-voorstellingen spelen. Weinig later wordt de zaal helemaal afgebroken en valt ook het doek over Benevol die in 1939 sterft.

Anvers — **SCALA**
Tous les Soirs à 20 heures 30 précises
Du Vendredi 29 Avril au Jeudi 12 Mai 1932
Grandes Matinées de l'Amalite à 14 h. 30
Les Dimanches et Jueuis

LES SORCIERS DE L'OCCIDENT
NOUVEAU PROGRAMME
Conforme à la Circulaire Ministérielle

ROBERTSON
Illusionniste
LES NAPPES ENCHANTEES - LES FLEURS VIVANTES
LE MESSAGER DE L'AIR - LA CAISSE MYSTERIEUSE
L'OISEAU D'OR - LA PLUIE D'ARGENT

Madame LUCILE
SUGGESTION MENTALE - LES VISIONS A DISTANCE
LA TRANSMISSION DE LA PENSEE
Tout le monde voudra interroger Mme LUCILE

LES DAVENPORT
Manifestations Fantastiques

FÉRIGÉ
Expériences Sensationnelles

LES MAGES DE L'ORIENT
LAO-SI-TCHEOU
ET SA TROUPE CHINOISE
LE FLAMBEAU INFERNAL - LA MOUSME INVISIBLE
LE SUPPLICE - LA CABINE DE TORTURES
LE MIRACLE

INAUDI
TOUT LE CALCUL MENTAL
TOUTES LES OPERATIONS D'ARITHMETIQUE
Tous les Problèmes posés par les Spectateurs sont résolus
INSTANTANEMENT

BÉNEVOL
LE MAITRE DU MYSTERE
LE PIGNARD DE GAGLIOSTRO
LA BAGUETTE DE COUDRIER
LA LEVITATION DES CORPS
LA DANSE A TRAVERS L'IMPOSSIBLE
LE SEJOUR DES INVISIBLES
LE VOYAGE FULGURANT
LES PORTES QUI S'OUVRENT.

⚡ Ce que vous ne verrez jamais
Ni au Cinéma parlant ! Ni au Cinéma muet !
FORMIDABLE MISE EN SCÈNE
5.000 k. de matériel - 12 décors - 1.000.000 de francs de matériel
Musique de M. CHAUMÉL, ex-chef d'orchestre des Folies-Bergères - LE HAVRE
Régisseur Général et Directeur de la Musique : J. DORIVAL
de la Gaîté Lyrique - PARIS
Rien que des Vedettes ! C'est du Théâtre ! C'est du Mystère !

Imp. J. FICHARD, 20, rue Marguerite - Bruxelles.

© Kobe en Christ Van Herwegen